

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

Ljubljana, 14. 11. 2018

Za:

STRANKA LISTA MARJANA ŠARCA – LMŠ
SOCIALNI DEMOKRATI – SD
STRANKA MODERNEGA CENTRA – SMC
STRANKA ALENKE BRATUŠEK – SAB
DEMOKRATIČNA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE – DeSUS

Vlada RS: gp.gs@gov.si

V vednost:
javnosti

Javni poziv koaliciji / vladi Republike Slovenije:
direktno zaposlite outsourcane delavke in delavce!

Spoštovani člani koalicije!
Spoštovana Vlada RS!

V teh dneh je veliko govora o Zakonu o izvrševanju proračuna (v nadaljevanju: ZIPRS). Dovolite da vas ob tem opozorimo na zapis v koalicijskem sporazumu, po katerem bo »z namenom zamejitve prekarnosti uvedena zaposlitev »outsourcanih« delavcev«.

V skladu s tem vas pozivamo, da se ZIPRS spremeni na tak način, da omogoči direktno zaposlovanje delavk in delavcev, ki so v tem trenutku zaposleni pri pogodbenem izvajalcu neposrednega ali posrednega proračunskega uporabnika.

ZIPRS namreč zaradi svoje rigidne »politike zaposlovanja« v tem trenutku predstavlja veliko oviro pri tako imenovanem »insourcingu zunanjega kadra«, kar je s pravnega, organizacijskega in navsezadnje finančnega vidika popolnoma nelogično in nesprejemljivo, in tako vzpostavlja poligon za številne zlorabe javnega naročanja, ko je »outsourcanje« dejansko le alternativna, skrita oblike zaposlovanja.

Dovolite da vas ob pozivu k direktni zaposlitvi »outsourcanih delavk in delavcev« spomnimo, da se ravno s »poslovnim modelom zunanjega izvajanja storitev« v bistvu **lomi osnovni okvir pravne države v Sloveniji**.

Pri čemer je aktivni akter tega izrazito negativnega procesa prav država Slovenija, saj imamo kar nekaj primerov podjetij v državni oziroma javni lasti, ki se gredo v »out sourcanje« celo osnovnih dejavnosti podjetij, pri čemer gre pri delu »out sourcanih« delavcev in delavk praviloma za stalno potrebo po delu (!).

Spoštovane, spoštovani predstavniki koalicije oziroma vlade: vprašanje je torej naslednje: ali boste s pozitivnimi spremembami ZIPRS omogočili direktno zaposlitev »out sourcanih« delavk in delavcev – ali pa boste z zavrnitvijo teh sprememb omogočili ne samo nadaljevanje, temveč tudi razmah organizacijsko in stroškovno neučinkovitih, in ja - tudi nezakonitih poslovnih praks »zunanjega izvajanja storitev«? Ali boste dokončno postavili kadrovske zadeve v javnem sektorju na svojem mestu, tako da boste postavko »storitev« prestavili v postavko »zaposleni« - ali pa boste še naprej spodbujali »poslovne modele«, ki dokazljivo slabšajo tako delovno pravni kot tudi ekonomski in socialni status delavk in delavcev?

Konkreten primer, ki se že zdaj dogaja, in ki prikazuje prav ta razmah, je recimo primer ene izmed večjih zdravstvenih ustanov, ki ima že zdaj sklenjeno pogodbo s čistilnim servisom, kateri pa ima sklenjeno pogodbo z agencijo za zagotavljanje dela, katera jim posreduje delavce.

Seveda pa moramo ob tem še izpostaviti, da je out sourcing še kako priročen način ne samo izogibanja delovno pravni zakonodaji temveč tudi izogibanja koalektivnim pogodbam.

Naj ob tem spomnimo tudi na dve izjemno pomembni dejstvi:

Prvič; politična zavezanost: besede predsednika vlade Marjana Šarca, izrečene na posvetu »Ukrepi zoper prekarnost (predsedniki političnih strank v DS, 2018, 10. maja 2018), ki je povedal da so »že sprožili debato, kako bi bilo da se (čiščenja) ne bi več outsourcalo, temveč zaposlilo, vem, da so nekatere občine to že naredile«.

Drugič; stroškovni vidik: Spremembe zakona o javnem naročanju, ki jih je DZ sprejel februarja, so predlagali poslanci SMC-ja in SD-ja. Kot je takrat v imenu predlagateljev pojasnila Janja Sluga (SMC), se namreč v praksi pogosto ne upoštevajo leta 2016 uveljavljene določbe, po katerih lahko javni naročnik v postopek javnega naročanja vključi tudi različna socialna merila in torej edino merilo ni več najnižja cena (RTV SLO, 1.11. 2018). Kar seveda pomeni, da se bo s spremembami pravil javnega naročanja v povprečju storitev javnega naročanja oddaljila od storitve, ki temelji na cenovnem dumpingu, s čimer se samo še dodatno okrepi argument o stroškovni učinkovitosti direktnega zaposlovanja »outsourcanih delavk in delavcev«. Pomenljiv je pred časom izpostavljen primer čistilk, ki preko zunanjega izvajalca čistijo prostore ljubljanskega Onkološkega inštituta in se soočajo s slabimi delovnimi pogoji; pred razpisom za čistilni servis so na Onkološkem inštitutu z analizo ugotovili, da bi to pomenilo 6,77 odstotka višje stroške v primerjavi s stroški, ki jim jih zaračuna zunanji izvajalec. Vendar je ta razlika očitno izključno zaradi socialnega oz. cenovnega dumpinga na strani zunanjega izvajalca. Če bi bil tak razpis npr. danes, bi bila razlika – v skladu z novimi določbami ZJN, ki v zaradi krepitve socialno odgovornega javnega naročanja pri naročanju podpornih storitev ne dopuščajo najnižje cene kot edinega merila, pač pa pri merilih zahtevajo tudi upoštevanje socialnih vidikov – gotovo v korist zaposlovanja!

Dejstvo je, da »outsourceni« delavci že delajo v javnem sektorju. 8 ur na dan, 40 ur na teden, pri čemer s svojim delom zelo aktivno prispevajo k »normalnemu« delovanju javnega sektorja. Razlika je le v tem, da so ti delavci z vidika ZIPRS potisnjeni v konto »storitev«. Namesto da bi bili zaposleni, so naročena storitev.

Glede na vse ekonomske kazalce, predvsem pa glede na koalicijsko zavezo, da se ta anomalija odpravi, zato koalicijo oziroma vlado pozivamo, da nemudoma sprosti »umetno« omejitve zaposlovanja in te delavce končno direktno zaposli. Tovrstna poteza vlade bi namreč predstavljala prvi korak k zmanjševanju prekarnosti v Sloveniji in odpravi negativnih praks.

Lidija Jerkič
Predsednica ZSSS
l.r.

Goran Lukić
Delavska svetovalnica, predsednik
l.r.